

KARTA PRACY

Lekcja 19. Hej góry, nasze góry!

Wprowadzenie

W lekcji dziewiętnastej ćwiczymy użycie zaimków. Wprowadzamy informacje dotyczące tradycji polskich górali i ich gwary.

Tekst

Góry są bardzo piękne, ale, niestety, trudno na tych terenach sadzić warzywa i owoce, dlatego górale od wieków zajmowali się wypasem owiec. Zawsze na wiosnę juhasi, to jest pasterze, wyprowadzali owce bogatszych gospodarzy, czyli baców, na hale, czyli górskie łąki, a jesienią wracali z nimi z gór. Z mleka owiec wyrabiano różne sery, takie jak bundz i oscypek, a z wełny i skóry zwierząt szyto ubrania. Kiedy juhasi schodzili z gór, liczono ilość mleka dawanego przez owce każdego gospodarza. Na tej podstawie ustalano ilość oscypków, które należały się właścicielom stad i pasących je latem górali. Oscypki były więc używane do rozliczeń pomiędzy bacą a juhasami. W górach mieszkali nie tylko pasterze. Każdy góral miał jakiś zawód, albo był stolarzem, albo kowalem, ktoś inny umiał budować domy. Ponieważ w górach panują trochę inne warunki pogodowe niż na nizinach, górale budowali swoje domy w specjalny sposób. Dziś ten styl budowania nosi nazwę stylu zakopiańskiego. Domy były drewniane i pięknie umeblowane. Okna domów były kolorowe, bo góralki ozdabiały je różnymi wzorami. Do dziś zachowała się wśród górali tradycja malowania na szkle. Górale mają też swoje tańce i przepiękne stroje. No i mówią gwara, czyli językiem charakterystycznym dla danego regionu.

Słowniczek: oscypek, bundz, górale, juhas, baca, wypas owiec, gwara góralska, folklor.

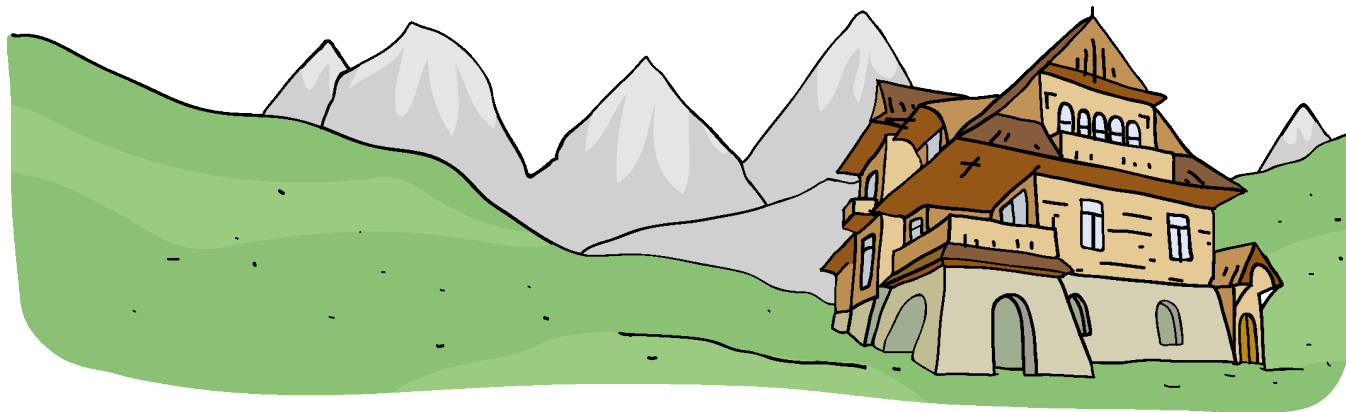
1. Maciek pokazał dziewczynom Zakopane i opowiedział dużo o folklorze górali. Posłuchaj tekstu i wpisz w puste miejsca odpowiednie wyrazy.

Góry są bardzo, ale niestety trudno na tych terenach sadzić warzywa i owoce, dlatego od wieków zajmowali się wypasem owiec. Zawsze na wiosnę juhasi, to jest, wyprowadzali owce bogatszych gospodarzy, czyli baców, na hale, czyli górskie łąki, a jesienią wracali z nimi z gór. Z mleka owiec wyrabiano różne sery, takie jak i oscypek, a z wełny i skóry zwierząt szyto ubrania. Kiedy juhasi schodzili z gór, liczono mleka danego przez owce każdego gospodarza. Na tej podstawie ustalano ilość,

które należały się właścicielom stad i pasących je latem górali. Oscypki były więc używane do rozliczeń pomiędzy bacą a juhasami. W górach mieszkali nie tylko pasterze. Każdy góral miał jakiś, albo był stolarzem, albo kowalem, ktoś inny umiał budować domy. Ponieważ w górach panują trochę inne warunki niż na nizinach, górale budowali swoje domy w specjalny sposób. Dziś ten styl budowania nosi nazwę stylu Domy były drewniane i pięknie umeblowane. Okna domów były kolorowe, bo góralki ozdabiały je różnymi Do dziś zachowała się wśród górali tradycja malowania na szkło. Górale mają też swoje tańce i przepiękne No i mówią gwara, czyli językiem dla danego regionu.

2. Przeczytaj tekst z zadania 1. i odpowiedz na pytania.

- Dlaczego górale zajmują się wypasaniem owiec?
- Dlaczego owce były dla górali ważnymi zwierzętami?
- Czym płacono juhasom za wypas owiec?
- Czy górale zajmowali się tylko wypasem owiec? Odpowiedź uzasadnij.
- Jak nazywa się styl, w jakim buduje się domy w górach? Jak myślisz, dlaczego ma taką nazwę?
- Skąd się wzięła tradycja malowania na szkle?
- Co to jest gwara?

3. Napisz wypracowanie „Ukraińscy Huculi”.

W ukraińskich Karpatach mieszkają
 Maja oni tradycje
 takie jak: (opisz
 przynajmniej jedną). Ich język
 różni się trochę od ukraińskiego,
 np. mówią zamiast
 (podaż cztery przykłady). Maja też
 charakterystyczne potrawy, np. bardzo
 lubią
 Na tradycyjny ubiór składa się

 są bardzo podobni do górali, bo

